

Carta de San Pablo a los

GÁLATAS

Saludo

1 ¹Үә, Pablo cawāмесәсү, Jesucristo cū caquetibүjүrotijou apóstol* majү yu āniña. Camasā aperā ūna beseri na caquetibүjүrotijoricu mee yu āniña. Jesucristo, cū pacu Dios mena roque na caquetibүjүrotijoricu majү yu āniña. Mai, Dios pүame cū macү Jesucristore cū catiopyi, cariacoatacu cū caānimiatacүārē. ²Bairi marī yarā Jesucristore catүgousarā yu mena caāna mena, mүjāā yu woajoya, mүjāā Galacia yepa macāana űbueri majärē. ³Bairi mai, marī Pacu Dios, marī Quetiupau Jesucristo mena caroa yeri cutajere mүjāā na jonemoáto. Caroaro yeri jörō ānajē cutaje cүārē mүjāā na jonemoáto. ⁴Mai, Jesucristo pүame yucүpāipү uwiricarо mano riayupi marī carorije wapa. Tunu bairoa roro atı umүrecóo macāana marī caātiānie wapare netdögү riayupi. Tore bairo baiyupi, marī Pacu Dios, Jesucristo pacu cū caboro жүgori yua. ⁵Bairi yu pүame tiere masırı, atore bairo űi basapeoya: “iNocārō cañuñ cū āniñati marī Pacu Dios! Tocānacā rүmүa cañuñ nicdā ninucүgүmi. Bairoa to baiáto,” űiña yua.

No hay otro mensaje de salvación

⁶Ämerē butioro yu tүgoña yapapuaya, Diore catүgousaricarā nimirācүā, cүrē yoaro mee mүjāā cajānarıjē жүgori yua. Dios pүame Jesucristo жүgori mүjāārē maiwı. Bairo mүjāārē cū camaimiatacүārē, cū yaye caroa queti camasärē cū canetödörıjē quetire jānarı, apeye queti pүamerē mүjāā tүgousaya. Tiere masırı, butioro yu tүgoña yapapuaya. ⁷Cariape majürā, apeye quetibүjүrique camasā na canetöpee űnie maniña. Bairo cabaimiatacүārē, aperā jıccārā mүjāārē quetibүjү mawıjiorā átiyama. Jesucristo yaye caroa quetire quetibүjү mawıjıobuıpeogarā átinucүñama mүjāārē. ⁸Bairi ni jıccā űcү Dios camasärē cū canetödörıqüē caroa queti űnie meerē cū caquetibүjүata, peero caүpetietorү cū ápáro. Үә űcү, o umүrecóo macāacү ángel* űcү cū caāmata cүārē, popıye cū baiáto, roro ricaati cū caquetibүjүrije жүgori yua. ⁹Merē cajүgoyepү cүārē tore bairo mүjāārē űi quetibүjүwu. Bairi ämerē tunu mүjāārē yu quetibүjүnemoña: Ni jıccā űcү Dios camasärē cū canetödörıqüē caroa queti mүjāā catүgojүgorique űnie meerē mүjāā cū

caquetibujuaata, peero caŷpetietorɯ cū ápáro.

¹⁰Camasã, yu caquetibujurijere na ññajesoáto ï mee, tiere yu quetibujunucũña. Dios puame roque yu caátiere qũññajesoáto ï, mujããrê yu quetibujunucũña atie cū yaye quetire. Camasã ricaati caquetibujurã mena caroaro tuagu mee yu átianiña. ïNarê tutuaro mena yu caquetibujueticõáta, Jesucristo cū caquetibujerotijoricu mee yu añibujion!

Cómo Ilegó Pablo a ser apóstol

¹¹Yu yarã, atiere masiña mujãã cãã: Caroa queti camasãrê Dios cū canetõõrĩqũê quetire mujãã yu quetibujunucũña. Ati umurecõo macããna camasã na catũgoñarĩjê mena na caĩquetibujurije ùnie meerê yu quetibujunucũña. ¹²Ni jĩcãũ ùcũ camasocu yu quetibujũ rotijoemi. Tunu bairoa ni ùcũ camasocu yu buemi atie mujãã yu caquetibujurijere. Jesucristo puame roque cū majũpua yu masiõwĩ nipetirije mujãã yu caquetibujurijere.

¹³Bairãpua, mujãã tũgoricarã mai cajũgoyerũ judío majã na carotirore bairo ácũ yu caátajere. Tutuaro mena Dios ya poa macããnarê popiye na baio joroque na yu átiusanucũwũ. Bairo ácũ, Dios ya poa macããna na petio joroque yu átigamiwũ. ¹⁴Bairua judío majã yayere yu capaa añiwatoare merê aperã yu yarã, yu tũnii cabutoa caãna netõjãñurõ camasĩ majũ yu ãmu. Mai, judío majã na carotirije puame netõjãñurõ yu ñicũjãã ãnana na caátianajêrê yu áticõã niganucũwũ. Tie quetibujurique jeto caãnicõãninucũrõ yu bootũgoñanucũwũ. ¹⁵Bairo cabai yu caãniãiatacũãrê, merê Dios puame yu cabuiaparo jũgoyerua yu besecõãñupĩ. Bairo yu beseri yua, nocãrõ yure camai ãnirĩ, cũ yaũ yu ãnio joroque

yu ámi. Cũ majũ cũ caborore bairo yu beseyupi. ¹⁶Bairo yure camai ãnirĩ yua, cũ caborore bairo ácu, cũ macũ Jesucristore yu masiõ joroque yu ámi. Bairo cũ macũrê yu masiõrĩ yua, cũ yaye caroa queti camasãrê cũ canetõõrĩqũê quetire yu quetibujũ rotijowĩ judío majã caãmerãrê. Bairo cabairipaure ni jĩcãũ ùcũ camasocu mena jeniñarĩ yu masijũgoeru. ¹⁷Tunu bairoa Jerusalẽpu átĩ, yu jũgoye apõstolea majã caãnijũgoricarã cũãrê na yu jeniñaeru yu cabairijere. Bairo átiri mee, jicoquei yoworicaro mano Arabia yeparu yu acoápu. Cabero Damasco macãpu yu tunuetawu tunu.

¹⁸Yoaro itia cũma beropu roque yua, Jerusalén macãpu yu ápu. Bairo ti macã etaũ, Pedroro cū yu masijũgowu. Cũ mena yua puãa wãmo peti jĩcã ruo petiro cãnacã rãmũ majũ yu tuawu. ¹⁹Bairo topu ácũ, noa ùna aperã apõstolea majãrê na yu bocãeru. Santiago, marĩ Quetiupau bai jetore cū yu bocãwu. ²⁰Bairi cariape Dios cū caññajoro mujããrê ñiña: Atie mujãã yu cawoajorije cabugoro macããjê mee ñiña. Cariape macããjê majũ ñiña.

²¹Tie bero yua, yu puame Siria, bairi Cilicia yeparu yu acoápu.

²²Mai, bairãpua marĩ yarã Cristore* catũgousari poari, Judea yepa macããna yu majũpũrã yu bocãema.

²³Atore bairo na caĩquetibujurije jetore tũgonucũñupã: “Marĩrê roro capajĩãga usamirĩcũ ãmerê yua tũgoñatutuarique caroa quetire camasãrê na quetibujũ átiupu. Ji yuteapure mai marĩrê cayasioregamirĩcũ camasãrê caroa quetire na quetibujũ átiupu,” na caĩquetibujunucũrĩjê jetore tũgonucũñupã. ²⁴Bairo yu cabairijere tũgori, butioro Diopure cū basapeonucũñupã.

Los otros apóstoles aceptan a Pablo

2 ¹ Cabero puga wāmo peti rupore baparičanacā pēnirō cānacā cūma bero majūpu yu ápú tunu Bernabé mena Jerusalén macāpūre. Bairo ácú, yu mena cū yu pii ápú marí yau Tito cūārē. ² Cabūgoro mee yu ápú ti macāpūre. Dios puame roque topu yu árotiwī. Bairo to Jerusalēpu ācū yua, cabutoa camasīrā na cañroarā mena Jesucristo yarā jesaye jāā neñawū. Bairo na mena neñarī, na jāā quetibūjuwu nipetirije judío majā caāmerārē jāā caquetibūju nēsēānucūrījērē. Yu puame yu paarique yu caátaje, yu caátianie cūā to yasieticōāto ī, tore bairo nipetirije na yu quetibūjuwu. “Mū paarique nūmajūcōāña,” na caīparore bairo ī, tore bairo na yu quetibūjuwu. ³ Mai, Tito yu mena caátácu puame griego* majā yau āmi. Bairo griego majā yau cū caānimitacūārē, judío majā caūmuarē na caátinucūrōrē bairo cū ápewā. Dios yau nigū, cū rupau macāātō* ūnorē yisetaecoemi cabutoa camasīrārē. ⁴ Jicāārā jāā yarā judío majā caītopairā puame yasioro atírī jāā caneñarōpu jāā mena neñañupā na cūā. Na puame to jāā cabusurijere catūgorutiri majārē bairo anā baiyupa. “Roro majū Jesucristo puame jetore cū tūgousarā átiyama Pabloyāā,” ī busujāmasigarā, jāā caīrījērē tūgorutiranā baiyupa. Bairo jāā ī busujārī yua, Moisés ānacū cū caátitoticūrīqūērē caátiecorā majū tunu jāā tuao joroque átigarā baimiñupā. ⁵ Bairo jāārē na caátigamiatacūārē, jāā puame peeto ūno na caīrījērē jāā tūgousaepu. Caroa queti Dios camasārē cū canetōrīqūē quetire caroaro mūjāā catūgousacōāno bootūgoñarī, narē jāā rotiecoepu.

⁶ Bairāpua, cabutoa camasīrārē bairo caāna ape wāme yu caátinemopeere yu quetibūju masiōēma. Bairua yu puame camasīrārē bairo na caānajē cutiere butioro majū yu tūgoñāētīña. Dios puame bui macāājē marī caátianierē cañbesei mee niñami. ⁷ Bairo ape wāme yu caátinemopeere yu quetibūju masiētírī yua, cariapea Dios yu cū cabeseriquere tūgoñamasiwā. “Cariapea Dios, caroa queti camasārē cū canetōrīqūē quetire cū quetibūju rotijoyupi judío majā caāmerārē,” ī tūgoñacōāwā. “Judío majārē Dios, Pedrore cū caquetibūju roticūrīcārōrē bairo Pablo cūārē judío majā caāmerārē cū quetibūju roticūñupī Dios,” cariapea nī tūgoñacōāwā yua. ⁸ Bairi cū, Dios, Pedrore judío majārē caquetibūjupau apóstol* majū cacūrīcūna yu, Pablo cūārē judío majā caāmerārē caquetibūjupau apóstol majū yu cūwī.

⁹ Bairo yu cabairo jūgori Santiago, Pedro, bairi Juan nūbueri majā quetiuparārē bairo caāna puame yu paariquere merē masiwā. Bairo masírī yua, “Dios puame caroaro cū quetibūju masiō joroque cū ásupi Pablore,” ī tūgoñawā. “Mū paarique nūmajūcōāña,” nīwā yua. Bairo caīrā ānirī, “Jicārōrēā bairo jāā paarique bapa mū āniña,” nīgarā yua, yu wāmo nēwā. Yu bapa Bernabé cūārē cū wāmo nēwā. Bairi yua jīcā yericūna, atore bairo jāā āmeo ī tuawu: “Mūjāā puame judío majā caāmerārē na mūjāā quetibūjugarā Dios yaye quetire. Jāā puamea judío majārē caquetibūjuparā jāā ānigarā,” jāā āmeo ī tuawu yua. ¹⁰ Bairāpua, Pedrojāā atie jeto jāā caátipeere bowā: “Cabopacarārē caroaro majū na mūjāā juápa,” jāā icūwā. Merē yu puamea

na, cabopacarārē caroaro mena na cajuátinemo áninucūy yu ámu bairna.

Pablo reprende a Pedro en Antioquía

¹¹Pedro Antioquíapu cū caátá watoare cū majūpūrea tutuaro cū yu tutirocajowu. Mai, cū puame carorije marí yasio joroque caátie majūrē ácu baiwī. Bairi tutuaro cū majūpūrea cū yu quetibujuwu. ¹²Mai, atore bairo baiwī cūrē tore bairo cū ñio joroque: Pedro puame cañijūgoro judío majā caāmerā mena ūga ruiwī. Bairo cū caugaāno yua, judío majā aperā, Santiago cū cajoátana etawā. Bairo na caetaro ñnarí yua, Pedro puame na wāmu weyocoámi judío majā caāmerārē. Na mena ūga ruinemoemi yua. Cū puame, “Marí rupau macāātōrē marí cayiseeticōāta, marí netōmasiēna,” caiquetibujuuri majā na caetaro uwiri yua, na mena ūganemoemi. ¹³Aperā judío majā catūgousari majā cūā roro cū caátie cūrēā bairo átigawā. “Na rupaure cayiseena mena marí caugaata, ñña,” caírā nimirācūā, na caírōrē bairo ápewā. Na teejānuwā. Roro majū Pedro cū caátijūgorije jūgori yua, tame, Bernabépu cūā na caátorea bairo na átiusawī.

¹⁴Bairo roro majū, caroa queti Dios camasārē cū canetōrīquē queti caquetibujuore bairo na caátijīātiore ñnarí yua, yu puame atore bairo cū ñiwū, nipetiro caneñarā na catūgoro Pedrorē: “Mu, judío majā yau nimicūā, judío majā yau meerē bairo judío majā caāmerā watoapu mu ániapu. Mu puame bairo cabai nimicūā, ¿Dopēi judío majā caāmerārē, judío majārē bairo na ánio joroque butioro na mu átirotigayati?” cū ñi tutiwū.

Los judíos y los no judíos alcanzan la salvación por fe

¹⁵Mai, jāā puame jicoqueipna judío majārē bairo camasāwācāricārā

jāā ániña. Carorije caátianipairā Diore camasiēna ūna caāna mee jāā ániña. ¹⁶Bairo jāā cabaimiatacūrē, ni jicāū ūcū Moisés ānacū cū caroticūrīquērē cū caátie mena jūgori carorije cacūgoecure bairo tuamasiētīñami. Jesucristo jetore marí catūgousarije jūgori roque, tore bairo marí tuamasiña. Merē tiere marí masīcōāña. Bairi marí, Jesucristore catūgousajūgoricarā majū marí ániña, cū mena marí catūgoñatutuarije jūgori marí carorije wapare marí cū canetōbojaparore bairo irā yua. Moisés ānacū cū caroticūrīquē carotirore bairo marí caátie jūgori mee marí netōmasiña. Merē atiere marí masiña: Ni jicāū ūcū Moisés ānacū cū caroticūrīquē carotirore bairo cū caátie jūgori ñe ūnie cawapa cūgoecure bairo Dios cū cañajoro tuamasiētīñami.

¹⁷Marí puame, “Jesucristo mena marí catūgoñatutuarije mena jeto marí netōgarā,” marí ī tūgoñaña. Bairo ī tūgoñamirācūā, cabero yua, “Marí ñicūjāā na caroticūrīquē marí caáticōānie jūgori roque marí netōgarā,” marí caītūgoñabōcaata, “Jesucristo puame carorije marí átijūgou átiyami, ‘Igarā ato,’ ¿marí ībujiocuti? ¡Baietiya! Jesucristo carorije marírē caátijūgou mee ññami. ¹⁸Torecu, yu puame jicā wāme dope caáperiere cūcōārī, apeye caroa macāājē puamerē caáticōājūgoricu nimicūā, tunu tie yu caátijūgorique macāājē puamerē yu caátinemoata, ñuētīña. Tore bairo yu caápata, yu yaye wapa paio cabuicucu majū yu tuabujou. ¹⁹Mai, Moisés ānacū cū caroticūrīquērē yu caátijīātimasiētīē jūgori cayasicoatacure bairo caācū yu ánimiwū. Ámerē yua, tiere catūgousajānarīcū majū yu ániña. Bairo tūgousajānarī

yua, Dios cū canetōpau, cū mena cacaticōānincūpau yu tuaya. Jesucristo puame roque merē yu carorijere netōōgu, yucupāipū yu riabojayupi. Bairi cū mena yucupāipū cariaricure bairo yu tuaya. ²⁰Torecū, yu puame yu majū rupau mena yu átiāmeriña āmerē yua. Jesucristo yupure cū caāno jūgori, cū caborore bairo jeto caātiānincūū majū yu tuaya yua. Bairo caācū ānirī āme ati rupau mena ati yepapure yu caāno ūno mai, cū, Dios macū mena yu catūgoñatutuarije mena jeto yu ānicōāña. Cū puame nocārō yure camai ānirī, cū majūā yu carorije wapare netōōgu, yucupāipū pajīāecori yu riabojayupi. ²¹Bairi nocārō Dios cañuu, yu mena caroaro cū caátiere boeticōā yu baigaetiya. Moisés ānacū cū caroticūrīqūērē tūgousari, tie carotirore bairo marī caátie jūgori marī carorije wapare canetōecoricarā marī caāmata, Jesucristo puame cabūgoroa wapa mano yucupāipū riabujoricūmi.

La ley o la fe

3 ¹I Gálata yepa macāāna, mujāā, catūgomasiēna majū mujāā āniña! ¿Noa mujāārē tore bairo roro majū mujāā tūgoñamawijiao joroque mujāā na áti? Mujāārē quetibūju ñesēārā, caroaro jīcārō tūni majū mujāā cañārōpua Jesucristo yucupāipū cū cariariquere mujāārē jāā quetibūjuwujā ritaa. ²Bairi atie yu cajēniñarījē jetore cariapea yu mujāā caquetibūjuo yu boya: ¿Mujāā puame Moisés ānacū cū caroticūrīqūērē mujāā catūgousarije jūgori Espírītu Santo Dios Yeri majūrē mujāā ñerī? Mujāā baiepu. Jesucristo yaye queti caroa queti jāā caquetibūjuriquere tūgousari bero roque, Espírītu Santo Dios Yeri

majūrē mujāā cūgojūgowu. ³Yu yarā, ¿nocārō catūgomasiēna majū mujāā āniñati? Dios Yeri Espírītu Santore catūgousajūgoricarā majū nimirācūā, ¿dopēirā āmerē mujāā majūā ati rupau mena mujāā caátitutuarije mena Dios yaye macāājērē mujāā átiāni jūgogayati? ⁴Nocārō capee caroa mujāā caátimasijūgomirīqūē yua cabūgoro macāājē majū āñupā mujāārē. Yu puamerā, tocārō majū cabūgoro macāājē caānipee mee āñupā mujāārē, itame! ⁵Dios roque cū Yeri Espírītu Santo majūrē mujāā joyupi. Bairo mujāārē jori, caroa cū caāti īñomasirījērē mujāā watoapure áti īñoñupī. Tore bairo cū caápata, ¿dopēī tore bairo cū ásupari? “Moisés ānacū cū caroticūrīqūē caīrōrē bairo nipetirije na átiyeyocōāto,” ī mee, tore bairo ásupi. Caroa queti jāā caquetibūjuriquere caroaro mujāā catūgousaparore bairo ī, tore bairo átinucūñami Dios.

⁶Abraham ānacū puame caroaro Dios mena cū catūgoñatutuarije jūgori, ñe ūnie cawapa cūgoecure bairo qūīñañupī. ⁷Bairo cabairo jūgori atiere mujāārē masirotiya: Cariapea Abraham ānacūrē bairo Diore catūgousarā, cū pārāmerārē bairo caāna Dios mena jeto catūgoñatutuarā ninucūñama. ⁸Merē baipua Dios cajūgoyepua judío majā caāmerā cūārē, cū mena na catūgoñatutuarije jūgori ñe ūnie cawapa cūgoenarē bairo cū cañapeere cū ya tutipu quetibūju cūweyocōāñupī. Atore bairo caroa quetire qūī quetibūju jūgoyeticūñañupī Dios marī ñicū Abraham ānacūrē: “Tocānacāpua masapoari macāānarē murē bairo yu mena na catūgoñatutuarije jūgori caroarā ñe ūnie cawapa cūgoena na ānio joroque na yu átiyu,” qūī quetibūju jūgoyetiypu

Dios Abrahārē. ⁹Bairi Jesucristo mena catūgoñatutuarā p̄ame Abraham ānacūrē Dios caroare cū cū cajoricarorea bairo na cūā caroare cū cajorā majū niñama, Abraham ānacū Dios mena catūgoñatutuaricurea bairo yua.

¹⁰Bairi noa ūna Moisés ānacū cū caroticūrīqūē jetore tūgousari na carorije wapare na canetōgaata, cañuena carorije cawapa cūgorā majū tuagarāma. Merē torea bairo ī quetibūjuya Dios ya tutip̄u na cawoatucūrīqūē cūā: “Ni ūcū caroaro mena Moisés ānacū cū caroticūrīqūē caīrōrē bairo jicā wāme rūsaricaro mano cū catūgousapetieticōāta, cañuecū, carorije cawapa cūgou majū tuagūmi,” ī quetibūjuyupa.

¹¹Bairo cabairoi, merē caroaro majū mujāā masīrā: Ni jicāū ūcū roticūrīqūē caīrōrē bairo cū caātie jūgori ñe ūnie carorije wapa cūgoecu tuamasīētīñami. Atoarea bairo ī quetibūjuya Dios ya tutip̄u cūārē: “Carorije cawapa cūgoecure bairo yu cañāu p̄ame yu mena cū catūgoñatutuarije jūgori nicōā ninucūgūmi,” ī woatuyupa Dios ya tutip̄ure. ¹²Moisés ānacū cū caātiroticūrīqūē p̄ame torea bairo mee quetibūjuya. Atore bairo p̄ame roque ī quetibūjuya tie, Dios ya tutip̄u cūārē: “Ni jicāū ūcū roticūrīqūē carotirore bairo ñe ūnie rūsaricaro mano caātiyeyu netōmasīgūmi. Dios t̄up̄u ānicōā ninucūgūmi tocānacā rūmua. Tore bairo jicārō t̄ūni cū caātiyeyoeticōāta, carorije wapa cacūgou majū tuagūmi Dios cū cañājoro.”

¹³Cristo p̄ame roque Moisés ānacū cū caroticūrīqūē jūgori nocārō paio marī carorije wapa marī cacūgomirīqūērē marī netōbojayupi. Cū p̄ame carorije caāpei nimicāā,

carorije caācure bairo yua roro majū marī yaye wapa jūgori marī riabojayupi. Atore bairo iña Dios ya tutip̄u na cawoatucūrīqūē cūā: “Ni jicāū ūcū cañuecū majū caācū yucupāīp̄u papuatuecori cū riaāto,” ī quetibūjuya ti tutip̄u.

¹⁴Atore bairo baietayupa Dios, “Caroaro majū mu yu átigu,” Abrahārē cū cū caīcūrīqūērē judío majā caāmerā cūā Cristo jūgori jicārō na cacūgopetiparore bairo ī yua. Tunu bairoa cū mena marī catūgoñatutuarije jūgori Espiritu Santo Dios marīrē cū cajogaricāre nipetiro cū marī cūgomasīña marī yerip̄u yua.

La ley y la promesa

¹⁵Yu yarā, āmerē camasā ati m̄m̄recóo macāāna na caāmeoátie ūnie mena icōñarī, mujāā yu quetibūjuya: Jicāū caūmu, “Atore bairo marī āmeo átiroa,” ī, cū wāmerē jicā pūrō ūnop̄u woatucōña peyocōāñami, aperā, “Tore bairo mee niña,” na caīmasīētīparore bairo ī yua. Tore bairo cū majūā cū caīcūata, ni jicāū cū caātigaririje cū ēñotamasiētīñami. O tunu bairoa cū caātiataje carusaata, “Atore bairo p̄ame boya,” īrī ape wāme ti pūrōp̄ure woabuiepo masīētīñama. ¹⁶Bairi āmerē yua marī masīña: Dios p̄ame Abraham ānacūrē, “Caroaro majū mu yu átigu. Cabero torea bairo yu átigu mu pārāmi caānipau cūārē,” qūī cūñupī Dios. Mai, Dios ya tuti na cawoaturique p̄ame, “capāārā mu pārāmerā,” ī quetibūjuyetiya. Atore bairo p̄ame jeto iña: “Jicāū mu pārāmi cūārē caroaro yu átigu,” ī quetibūjuya. Bairo “mu pārāmi” cū caīricū p̄ame Jesucristo niñami. Cūrēā īgu torea bairo īñupī Dios cū ya tutip̄ure. ¹⁷Atore bairo p̄ame mujāā īgu niña: Dios p̄ame

Abrahārē, “Cawāma wāme mu yu átigu,” qūī cūjūgoyupi. Bairo qūīácu, cū catutuarijere cū áti īñoñupi, “Yu caīrījērē yu wasoaeu,” īgu yua. Bairo cū caátaje jūgori, Moisés ānacū cū caáticūrīqūē cuatro cientos treinta cūmarī beropu caānijūgorique nimirōcūā, Dios, “Caroaro mu yu átigu,” cū cū caīcūrīqūērē yasiomasīētīña. Tunu bairoa Dios cū caījūgoyetiriquere cawapa manierē bairo to tuao joroque átimasīētīña.¹⁸ Moisés ānacū cū caroticūrīqūē jūgori Dios caroaro marī cū caátipeere, cū caátigarique to caāmata, cabūgoroa, “Caroaro mu yu átigu,” qūī cūbujioricūmi Dios Abraham ānacūrē. Cariape majūrā Dios, “Mu yu jomajūcōāgu,” cū cū caīrīqūērē ñe ūnie wapa jēnirīcārō mano cū cajopeere ī, bairo īñupi.

¹⁹“Toroque, ¿dopēī cū cūñuparī Dios cū carotiriquere Moisés ānacū mena?” mujāā ī tūgoñabujiorā. Yura, caberopu tie rotiriquere cūñupī Dios, roro camasā na caátipainucūrījērē na catūgoñabóca masacatiparore bairo ī. Tie roticūrīqūē puame Jesucristo Abraham ānacū pārāmi ati yepa cū caetari watoapu roti ānimasījānañupā. Apeyera Dios puame cū majū mee, cūtu macāāna ángelea* majā jūgori roque roticūrīqūērē cū joyupi Moisés ānacūrē. Bairi Moisés ānacū puame camasārē na quetibūju netōñupi yua tie roticūrīqūērē.²⁰ Jicāñ cū caátipeere cū caīcūrīqūē caāmata, apeipū cū cabusunemobojaro boetiya. Torea bairo Dios cū majūpua cū caátipeere quetibūjuyupi Abrahārē. Aperāpūrē quetibūju netōrotijoesupi.

El propósito de la ley

²¹Bairo bairi, ¿Moisés ānacū cū caroticūrīqūē puame Dios cū

caátipeere ricaati to ānio joroque to átoati? ¡Bairo átimasīeto! Moisés ānacū cū caroticūrīqūē marī caticōā nio joroque to caátimasīata, Moisés ānacū cū caroticūrīqūērē bairo jeto átiri carorije wapa cacūgoena marī tuabujioricarā.²² Bairāpua, Dios ya tutipū caīrō puamata, nipetiro carorije macāājērē caátieconucūrā jeto marī āniña. Bairo caāna nimirācūā, Jesucristore noa ūna na catūgousaata, Dios caroaro cū caátigariquere cacūgoparā majū niñama.

²³Mai, Jesucristo, marī catūgoñatutupañ ati yepapu cū caetaparo jūgoyere Moisés ānacū cū caroticūrīqūē jūgori roro majū carorije macāājērē caátiecorā majū marī tuamiwū. Tore bairo roro marī átīāninucūwū, Jesucristo cū majūpua marīrē cū caānajē cūtiere marī cū camasīōparo jūgoye mai.²⁴ Ape wāme īcōñarī īricārō puamata, Moisés cū caroticūrīqūē puame marīrē cabuejūgon cū caquetibujūjūgororea bairo marī carorije wapare marī masīō joroque marī ápu. Tore bairo marī baicōā āmu, Jesucristo ati yepapu cū caetaparo jūgoye mai. Bairo caāna marī caānīmiatacūārē yua, āmerē cū mena marī catūgoñatutuarije jūgori ñe ūnie carorije cawapa mánarē bairo marī tuao joroque marī ámi.

²⁵Bairi āmerē yua, Jesucristo ati yepapu caatácure cū tūgousari, cū mena catūgoñatutuarā majū marī āniña. Moisés ānacū cū caroticūrīqūērē carotiecorā mee marī āniña. Tie, marīrē cabueire bairo carotijūgoro marī boetiya yua.

²⁶Bairi āmerē Jesucristo mena mujāā catūgoñatutuarije jūgori nipetiro Dios pūnaarē bairo caāna majū mujāā āniña.²⁷ Tunu bairo Jesucristo wāme mena īrī, mujāā

cabautiza* rotirique jūgori cū yarā cū mena jīcārōrē bairo caāna majū mujāā tuaya. Cūrēā bairo jīcā rupau caāna majū mujāā tuaya yua. ²⁸Bairi ñe ũnie majū mee niña judío majā yau marī caānie, o griego* yau marī caānie cūā. Paabojari majōcu, o caroaro caānicōāū marī caānie cūā, ñe mee niña. Caūmu, carōmio cūā jīcārō tūnia cū mena marī tūgoñatutuamañña. Bairo yua Jesucristo mena jīcārōrē bairo tūgoñatutuari nipetiro cū yarā, cū mena jīcārō caāna majū mujāā tuacōāña, mujāā cūā yua. ²⁹Bairo Jesucristo yarā majū mujāā caāmata, Abraham ānacū pārāmerā caāna majū mujāā tuaya. Bairo cū pārāmerārē bairo caāna ānirī Dios caroaro cūrē cū caátipeere cū caicūjūgoyetiriquere mujāā cūā cacūgorā majū mujāā tuaya yua.

4 ¹Atore bairo puame mujāārē ī quetibujugu ñiña: Jīcāū cawīmau cū pacu cū cacūgomirīqūērē cacūgousapau, mai cawīmau ācū, dope bairo átimasīētīñami. Cū pacu paabojari majōcu cūārē dope bairo cū botiomasīētīñami. Cū pacu paabojari majōcu caācū puame mai nipetirije cū cacūgopeere caroaro ñnaricanugōcote masīcōāñami. Bairo cū paabojari majōcu cū cañnaricanugōcoteboja miatacūārē, cabucu niácūpu roque yua, cariape majūrā nipetiro cū pacu yaye caānajē upau majū catuapau niñami. ²Mai, cawīmau cū caāno, cū paabojari majā puame caroaro cū qūēñonucūñama. Tunu bairoa dope bairo cū caátigarije cūārē na puame jeto cū juátinemonucūñama. Tore bairo jeto cū juátīāninucūñama cū pacu cū cacūgoriquere cū cacūgomasiāpa yutea, cū pacu cū caicūrīcā yutea caetaparo jūgoye mai. ³Bairi torea bairo baiwu marī cūārē. Mai, marī puame

cawīmarārē bairo āna, ati ũmurecōo macāāna na carotitutuarijere carotiecorā majū marī āmu. Bairoa niña, tore bairo īcōña quetibujugaata. ⁴Bairo caāna marī caānimiatacūārē, Dios puame cū cacōrīcā yutea caetaro, cū macū marīrē canetōpaure ati yepapu cū joyupi. Cū puame jīcāo carōmio jūgori buiyupi ati yepapure. Bairo buiari cū cūā Moisés ānacū cū caroticūrīqūērē caátiecou majūrēā bairo caācū buiyupi. ⁵Marī, Moisés ānacū cū caroticūrīqūērē carotiecorārē marī netōōgu, cū cūā tiere carotiecoure bairo ati yepapure etayupi. Bairo cū macū marī cū caátibojaro yua, cū pacu Dios puame cū pūnaarē bairo marī qūñiño joroque ásupi Jesús. ⁶Tunu bairoa Dios pūnaa majū, merē marī caānierē marī masīō joroque ī, cū macū yau Espiritu Santore marī yeripu marī jowī. Bairo cū, Espiritu Santo marīpure cū caāno jūgori, “IJāā Pacu!” cū marī ĩnucūña Diore. ⁷Bairo cabairo jūgori, āmerē yua marī puame Moisés ānacū cū caroticūrīqūērē carotiecorā mee marī āniña. Dios pūnaa majū caāna roque marī āniña. Bairo cū pūnaa majū marī caānoi, Jesucristo jūgori nipetirije marī cū cajogarique cūārē cū caborore bairo marī jogumi.

Pablo se preocupa por los creyentes

⁸Mai, mujāā puame cajūgoyepure Diore camasīēna majū mujāā āñupā. Bairo Diore camasīēna ānirī, Dios mee caāna, jūgūēārē caīroarā majū mujāā āñupā. Na, jūgūēā puame cariape majūrā Dios ũna mee niñama. ⁹Bairo cabairicarā nimirācūā, āme roquere yua Dios majūrē camasīrā mujāā āniña. O, “Dios puame jīcā nugōā mujāārē ĩñamajūgori mujāā beseyupi,” ĩgu ñiña ape watoara. Bairo Diore camasīrā

nimirácüã, ¿dopẽirã roticürĩqũerẽ caátirotiecorã majũ mujãã tuagayati tunu? Tie roticürĩqũerẽ puame dope caáperie catutuaetiere bairo caãnie niña. Bairi, ¿dopẽirã tiere mujãã tũgousagayati tunu? ¹⁰Mai, mujãã puame atore bairo mujãã átinucũña: Di rũmũ, o di muirũ ùno, o ti yũtea, ti cũmarẽ caetaro ñnarã, judío majãrẽ bairo mujãã bose rũmũ átipeonucũña. ¿Dopẽirã tore bairo mujãã átinucũñati? ¹¹¡Bairo tiere tũgoñarĩ, yu puame mujãã cabairijere yu tũgoña uwijãñuña! “Narẽ yu caquetibujurique cabũgoro majũ ãñupã. Yu paarique yasioáto,” ñi tũgoña uwiya.

¹²Yu yarã, bairi atore bairo mujãã yu átirotiya: Caroaro tũgomasiña mujãã yu cabairijere. Yu puame roticürĩqũerẽ carotiecoricũ nimicüã, ãmerẽ tiere caátirotiecoũ mee yu ãniña. Torea bairo mujãã cüã caátirotiecoena majũ mujãã ãmũ cajũgoyepure. Bairi yurea bairo caátirotiecoena ãninemoña tunu. Bairãpua, cajũgoyepua mujãã mena yu caãno, caroaro yu mujãã qũenowũ. ¹³Roro majũ yu riawũ, mujãã tũpure ãcũ. Bairo riamicüã, tie yu riaye jũgori tuarĩ, caãnijũgoro mujããrẽ caroa queti Dios camasãrẽ cũ canetõõrĩqũerẽ queti majũrẽ mujãã yu quetibujũgowu. Tiere merẽ mujãã masiña. ¹⁴Bairo yoaro mujãã tũre yu caria ãnimiatacüãrẽ, yure mujãã ññatepũ. Tunu bairo yure cateena ãnirĩ, caroaro jicãrõ tũni yu caquetibujurijere yu mujãã tũgousawũ. Æmurecõo macããcũ ángel* majũrẽ catũgousarãrẽ bairo caroaro majũ yu caĩrijerẽ mujãã tũgousawũ. ¡Jesucristo cũ majũpua mujããrẽ cũ caquetibujũrore bairo caroaro majũ yu mujãã tũgousawũ Jesucristo yaye quetire mujãã yu caquetibujurijere yua! ¹⁵Bairo caroaro useanirĩqũerẽ mena mujãã

catũgousamirĩqũerẽ mena, ¿dope ãmerẽ mujãã baiyati yua? Apeyera, caroaro mujãã caátajere mujãã ñibusupa: Marĩ caapeare nerĩ apeire marĩ cajomasĩrijẽ to caãmata, mujãã puame cotericarõ mano mujãã caapeere nerĩ, yure cajoparãrẽ bairo majũ mujãã baimiwũ. ¹⁶Bairo majũ cabairicarã nimirácüã, ãmerẽ, ¿dope mujãã baiyati? Yu puame cariape macããjẽrẽ mujãã yu caquetibujurije jũgori yua, mujããrã, ¿mujãã pesuure bairo yu tuayati?

¹⁷Apeyera mujããtu caquetibujũñesẽãnucürã caroa quetire quetibujũrã mee átinucũñama. Roro mujããrẽ na caĩtogarijere bootũgoñarĩ, quetibujũrã átinucũñama. Tunu bairoa jãã caquetibujurijere cũcõarĩ, na caquetibujurije carorije macããjẽ puamerẽ mujãã catũgousaro borã, tore bairo ñ quetibujũnucũñama.

¹⁸Bairopua, camasã aperãrẽ caroaro marĩ cajuátinemogarijere caroa cañurĩjẽ ãno baiya. Roro camasãrẽ na átigarijere mena tũgoñarĩ na marĩ caĩroarijere roque cañuetie niña. Bairi mujããtu caãna mujããrẽ mairĩ, caroaro mujãã na caĩroagaata, tocãnacã rũmua tore bairo jeto mujãã na áparo. To mujããtu yu caãno jeto meerẽ tore bairo mujãã na ñroa ãmarõ. Na puame yure boena, tore bairo bainucũñama.

¹⁹Yu pũnaarẽ bairo caãna, yu camairã ãmerã tunu ricaati roro mujãã catũgousaro jũgori butioro yu tũgoña yapapuajãñuña mujãã mena. Jicãõ carõmio pũnaa cutigo, butioro cõ cawisorore bairo roro majũ yu cüã mujãã mena yu tũgoña yapapuajãñuña. Baihua tore bairo jeto yu yapapuacõã ninucũgũ Jesucristore caroaro jicãrõ tũni cũ mujãã catũgousapetiro beropũ. Tocãrõpu roquere yua yu yerijãgũ mujãã mena. ²⁰Baihua, ãmea mujãã tũpu yu ãnicõãgamiña, apeye

mujääre yu caïquetibujugarijere mujää quetibujugu. Tame, mujää mena capee majü yu tũgoñacõamiña baipua. Cayoaropu marí cañnie jũgori dope ñinemomasiētĩña.

El ejemplo de Agar y Sara

²¹Mujää, Moisés ñnacũ cũ caroticũrĩqũerẽ cabonetõrã, “Tie mena jũgori marí netõmasiña,” caĩrã cariape yũre jĩcã wãme yu quetibujuya: ¿Moisés ñnacũ cũ caãtiroticũrĩqũerẽ caïquetibujurijere mujää tũgoetinucũñati? Mujää tũgonucũrã tiere. ²²Mai, atore bairo quetibujuya: Abraham ñnacũ pũgarã caũmuarẽ pũnaa cusupi. Jĩcãũ cũ paacoteri majõco Agar cawãmecuco mena macũ cusupi. Apei puamerã cũ nũmo Sara cawãmecuco, cũ paacoteri majõco mee caãcõ mena macũ cusupi. ²³Mai, Agar mena jũgori cũ camacũcucu puame nipetiro ati yepa macããna camasã na cabuianucũrõrẽã bairo buiayupi. Bairo cũ cabuiamiatacũãrẽ, apei, cũ nũmo majü mena cũ camacũcutacu puamea Dios Abrahãrẽ, “Cabucupu nimicũã, mu macũ cutigũ Sara mena,” cũ cũ caĩjũgoyeticũrĩcãrõrẽ bairo to baietao joroque ï buiayupi.

²⁴Tie queti bui macããjẽrẽ bairo ï quetibujuro mee ñña. Atoe bairo niña: Na, pũgarã rõmia puame pũga poa macããna camasãrẽ, “Tore bairo mujää yu átigu,” Dios cũ caĩjũgoyeticũrĩcãrõrẽ bairo caãna niñama. Agar puame Moisés ñnacũrẽ Sinaí cawãmecuti ãtãũpu cũ caãno, Dios cũ cũ caroticũrĩqũerẽ cũ cajoricarore bairo caãcõ niñamo. Bairo tie roticũrĩqũerẽ caĩroarã puame tiere carotiecoparã majü tuacõãñama. ²⁵Ape wãme ïrĩcãrõ puamata, Agar puame Arabia yepa caãni ãtãũ Sinaíre bairo caãcõ niñamo.

Bairi Sinaí puame ãme caãni macã Jerusalén macãrẽ bairo niña yua. Bairi ti macã caãna cũã Moisés ñnacũ cũ caãtiroticũrĩqũerẽ carotiecoparã majü tuacõãñama, paabojarico Agar cõ catuaricarorea bairo yua. ²⁶Marí puame roque jõbui umurecõopu caãni macã cawãma Jerusalén macã macããna caãniparã majü marí ñniña. Bairo caãna ñnirĩ Moisés ñnacũ cũ caroticũrĩqũerẽ carotiecorã mee marí ñniña. ²⁷Atiere bairo ï quetibujugu, Isaías ñnacũ cũã atore bairo ï quetibujũ jũgoyeticũñaũpĩ Dios ya tutipũ:

“USeanirĩ ñña mu, carõmio capũnaa cutimasiẽcõ.
Di rũmu ñno pũnaacutajere cawisioñaeccõ useanirĩ ñña.
Bairo mu caãnimiatacũãrẽ yua, ãme roquere paabojari majõco cõ capũnaacutato netõjãñurõ, Dios cũ camasĩrĩjẽ jũgori, capũnaacuco mu ñnicoago yua,” ï quetibujucũñupĩ Isaías ñnacũ.

²⁸Yu yarã, yu bairãrẽ bairo caãna, mujää puame Isaac ñnacũrẽ bairo caãna mujää ñniña. Bairi mujää cũã Dios cũ caĩcũjũgoyeticũrĩcãrã Abraham, bairi Sara pũnaarẽ bairo caãna mujää ñniña. ²⁹Mai, ti yũteapũre ati yepa macããna camasã na cabuianucũrĩ wãmerẽ bairo cabuiaricu puame butioro qũĩñateyupi, Espĩritu Santo jũgori cabuiaricu Isaac puamerẽ. Bairi ãme ati yũtea caãno cũãrẽ butioro ññatejãñuñama judío majã Jerusalén macããna, Espĩritu Santo jũgori Dios cũ pũnaa na ñnio joroque cũ caãtanarẽ. ³⁰Bairi atore bairo puame ï quetibujũ woatuyupa Dios ya tutipũ cũãrẽ: “Paabojari majõco cõ macũ mena aperopu cõ acoãpãro. Cũ, cõ macũ puame apeo macũ mena cũ pacu yaye caãnajẽrẽ peeto ñno cacũgousapau mee niñami,” ï quetibujũ woatuyupa.

³¹Bairo cabairo jūgori, yu yarā, paabojari majōco pūnaarē bairo caāna mee marī āniña. Sara, caroaro caānacō pūnaarē bairo roque caāna majū marī āniña.

Firmes en la libertad

5 ¹Mai, Jesucristo p̄ame Moisés ānacū cū caroticūrīqūērē carotiecorā majū marī caānimirīqūērē marī netōō joroque marī ámi. Bairo marī cū caátaje jūgori mujāā p̄ame caroaro jeto ānajē cuticōā ninucūña tocānacā rūm̄na. Roro majū tunu caátirotiecorārē bairo tuanemoeticōāña.

²Yu Pablo, mujāā yu caīquetibuj̄rijere caroaro jīcārō tūni majū tūgopeoya: Judío majā na caátinucūrī wāme, na rupau macāājē yisetarique* ūnierē mujāā cūā mujāā caātiāniganucūata, dope bairo Jesucristo mujāārē cū canetōōrīqūē wapa maniña. ³Mujāārē n̄nemopā tunu: Ni jīcāñ ūcū mujāā mena macāācū cū rupau macāājē yisetarique ūnierē cū caātiāniganucūata, nipetirije Moisés ānacū cū caátiroticūrīqūērē carotiecou majū tuacōāgumi. ⁴Mujāā, roticūrīqūērē mujāā caátie jūgori canetōgatūgoñanucūrā, Jesucristo p̄amerē cū tūgousajānarā mujāā átiya. Bairo caāna ānirī, Dios mujāārē cū camairījērē, mujāārē cū canetōōrīqūē cūārē caboena majū tuarā mujāā baiya. ⁵Jāā, tiere caīroaena p̄amea Espíritu Santo jūgori, bairi tunu Jesucristo mena jāā catūgoñatutuacōānie jūgori jāā carorije wapare canetōecoparā majū jāā tuacōāña. ⁶Bairi Jesucristo mena marī caāmata, yisetarotirique ūnie, o yisetarotietaje cūā caānimajūrījē mee niña. Jesucristo mena marī catūgoñatutuarije roque caānimajūrījē niña. Bairo cū mena

marī catūgoñatutuarije mena caroaro camasārē na marī maimasīgarā.

⁷Mujāā, Galacia yepa macāāna, caroaro majū Jesucristore cū mujāā tūgousa jūgomiwū. ¿Noa mujāārē cariape quetire mujāā tūgousa jānao joroque na áti? ⁸Dios mee tore bairo mujāā jānao joroque ásupi. Cū p̄ame mujāārē cabesericu majū roque niñami. ⁹Bairi merē jīcā wāme irīqūērē irīcārō p̄amata, mujāā masīña: “Petoaca levadurare* marī cajāāmiatacūārē, pan qūēnoricā buruare petiropu jesapeticoaya.” Torea bairo roro ricaati quetibuj̄rique jīcā wāmeacārē mujāā catūgousaata, cabero capee majū mujāā tūgousagarā carorije macāājērē. ¹⁰Marī Quetiupau p̄ame ricaati wāme, roro mujāā catūgoña āniamiatacūārē, caroa wāmerē mujāā átiānio joroque mujāā átigumi tunu. Bairo mujāā cū caátipeere tūgoñarī, yu p̄ame cariapea marī Quetiupau mena yu tūgoña tutuacōāña. Bair̄na, Dios, roro mujāā átiānio joroque caátiecorotinuacūrārē popiye na baio joroque na átigumi. Ni ūcū cū caāmata cūārē, jīcārō tūnia popiye na baio joroque na átigumi.

¹¹Mai, apeyera tunu yu yarā, jīcāārā ricaati caquetibuj̄ñesēānucūrā atore bairo n̄i bus̄nucūñama: “Pablo cūā camasā judío majā caāmerārē, ‘Mujāā cūā judío majā na caátinucūrōrē bairo mujāā rupau macāājērē yisetarotiya,’ na ī quetibuj̄ñ átiyami,” n̄i bus̄nucūñama. Bairo yu cūā narē bairo yu caátirotirije caāmata, roro majū yure teeri, popiye yu baio joroque yu áperibuj̄orāma. Bair̄r̄na, popiye yu baio joroque yu átinucūñama, “Jesucristo yuc̄p̄āip̄u cū cariarique jūgori mena jeto marī netōmasīña,” yu caīquetibuj̄rijere jūgori. ¹²Bairo mujāārē roro pajūgoro

mujãã rupau macããjêrê butiuro cayisetarotiganucûri majã, na puame roque na majûã na rupau macããjêrê na yisejure recõãto, itame!

¹³Mujãã, yu yarã, yu bairãrê bairo caãna, caroaro caãniparã, roticûrîqûêrê carotiecoetiparã, cû cabesericarã majû mujãã ãniña. Bairi caroa macããjê jetore caãtiãniparã mujãã ãniña. Bairo roticûrîqûêrê carotiecoena cû cacûrîcãrã nimirãcûã, “Marî caboro marî rupau mena carorijere marî átimasîña,” di rûmu ûno î tûgoñaeticõãña. “Tie carorije macããjêrê na átîamarõ,” î mee, tore bairo mujãã cûñupî Dios. Caroa puame roquere átiri, jîcãrõ tûni mujãã caãmeomai ãnierê bou, tore bairo mujãã cûñupî. ¹⁴Bairi roticûrîqûê puame atore bairo caîrîjê mena neñojori jîcã riseroa yua quetibujuya: “Mujãã majû rupaure mujãã camairõrêã bairo aperã camasã cûãrê na maiña.” ¹⁵Bairo cû cacûrîqûê caãno jûgori, roro ãmeo ññateeticõãña. ãmeo asiari ãmeo tutiepeeticõãña. Masacatiya. Jîcã majãrê bairo mujãã caãnajê cutie to petio joroque mujãã átire.

Los deseos humanos y la vida por el Espíritu

¹⁶Bairi mujããrê ñiña: Espiritu Santo mujããrê cû cajûgoãnorê bairo jîcãrõ tûni caroaro átîanicõãnucûña. Carorije mujãã rupau caborore bairo mujãã caãtiãniga nucûrîjêrê átîamerîcõãña. ¹⁷Mai, carorije marî rupau caborore bairo marî caãtigatûgoãnucûrîjê puame Espiritu Santore cateerãrê bairo átaje niña. Torecû, Espiritu Santo cûã, carorije macããjêrê marî rupau caborore bairo marî caápata, ññajesoetiya. Tiera caboecu niñami. Bairi ati rupauru carorije tûgoñarîqûê caãno jûgori

puatuaru caãmeoterãrê bairo marî ãnajê cuticõãña. Bairi mujãã puame carorijere mujãã átîãniãnamasiêtiña. ¹⁸Bairãpu Espiritu Santo mujããrê cû cajûgoãnigarijere mujãã caeñotaeticõãta, caroaro mujãã átîãnimasiãgarã. Roticûrîqûêrê carotiecorãrê bairo mujãã baietigarã yua.

¹⁹Carorijere na rupau mena na caãtigatûgoãnucûrîjêrê bairo roro caãtinucûrã na caãtie nipetirore caroaro marî masîpeticõãña. Na puame atie ûnie carorijere átinucûña: Roro carõmio mena átepepairiquere, carorije macããjêrê átipairique, cawãmarã jeto ãna roro ãmeo átîãnajê cutaje cûãrê átîãninucûña. ²⁰Tunu bairoa camasã na caweericarãrê îroarique, wãtî yeri pûna jûgori rori wãme átimasîrîqûê cûãrê átîãninucûña. Tunu bairoa ãmeo teerique, ãmeo ññapesucutaje cûãrê di rûmu ûno jãnagaetinucûña. Caroaro jîcãrõ tûni ãnimasîgaetinucûña. Tunu bairoa roro majû caasiañurã ninucûña. Jîcã poa, ape poa macããna mena ãmeo asiari roro majû ãmeo tutinucûña. Bairo ána, ãmeo ricawatiri ricaati jeto ãnajêrê átiganucûña. ²¹Tunu bairoa aperã na cacûgorijere butiuro ññaugaripeanucûña. Tunu bairoa eti cûmupainucûña. Tunu bose rûmu quënorãcûã, nucûbûgorique mano ugapacari roro majû baimecûnucûña. Tore bairo átaje capee wãme majû átîãninucûña. Bairi cajûgoyepu mujããrê yu caîquetibujuricarorea bairo ãme cûãrê mujãã ñinemoña tunu: Tore bairo roro caãtipairã petoaca ûno cûãrê Dios cû carotimasîrîpaure etaetigarã.

²²Mai, Espiritu Santo puame roque marî caãmeomairîjêrê, useanirîqûê

mena yerijōrō ānajē cutaje cūārē cajou majū niñami. Tunu bairoa popiye baimirācūā, caroaro yerijōrō ānajē cutajere, camasārē caroaro juátinemorīqūērē, caroaro cariape camasā mena átīānajē cūārē cajou niñami. ²³Tunu bairoa aperā camasārē baibotioena caroaro jīcārō tūni ānajērē, marī rupau roro marī caátiga tūgoñanucūrījērē ēñotajīātimasirīqūē cūārē marī jomasīñami Espírītu Santo. Bairo Espírītu Santo marī cū cajoriye mena jīcārō tūni marī caátīāmata, ni ūcū, “Moisés ānacū cū caroticūrīqūērē āperiyama,” marī ī masiētīñami.

²⁴Bairi merē Jesucristo yarā caāna puame Jesucristo yucupāipū cū cariarique jūgori roro ati rupau mena tocānacā wāme roro na caátiga tūgoñanucūrījērē canetōdecoricarā majū niñama. ²⁵Bairi Espírītu Santo marī mena cū caāmata, marī cū cajūgoñanigarijere bairo jīcārō tūni caáticōā ninucūparā marī āniña.

²⁶Bairo caāna ānirī, cabaiBOTIORārē bairo marī āmerīgarā. Tunu bairoa āmeo ricawatiri ricaati jeto ānajē cutajere marī átīāmerīgarā. Tunu bairo aperā yayerē īñaugarīpearī na marī īñateetigarā.

Ayúdense unos a otros

6 ¹Yu yarā, yu bairārē bairo caāna, mujāārē niña: Ni jīcāū ūcū mujāā mena macāācū caroriye macāājērē cū caátinucūata, tutuaro mena cariape cū quetibujuya. Mujāā puame Jesucristo mena catūgoñatutuarā majū ānirī caroaro cū juátinemoña, roro cū catāmuonemoetiparore bairo irā. Bairāpua, caroaro cū tūgoñamairī, nucūbugorīque mena cū mujāā beyogarā. Bairo cū ūnarē na beyorā, tocānacāpua caroaro mujāā tūgoñamasacatiwa, roro wātīrē marī

ītoecore, irā. ²Bairi mujāā puame tocānacāpua āmeo juátinemorī, roro mujāā caátīāninucūrījērē netōnucācōānucūña. Tore bairo āna, Cristo cū caátīroticūrīcārōrē bairo átipeyorā mujāā átigarā yua. ³Tunu apeyera, ni jīcāū ūcū cabugoro macāācū nimicūā, “Yua, caānimajūū yu āniña. Na caquetibujurijere yu boetiya,” caībotiopiai cū yaye wapa caānipeere cū majūā ītou átiyami. ⁴Bairi mujāā puame roque tocānacāpua caroaro īñabesecōñaña mujāā majūā nipetiri wāme mujāā caátīāninucūrījērē. Tore bairo caroaro mujāā majūā mujāā caátīere mujāā caiñabesemasiata, caroaro mujāā tūgoña useanigarā. Bairopua, tore bairo mujāā catūgoñauseanirījē puame Dios mena caroaro mujāā caátīānie to āmarō. Aperā na cabairijere īñacōñarī mujāā puame, “Aperā netōrō caroaro caátīāna jāā āniña,” irī, mujāā causeanirījē roque cañuetie niña. ⁵Ni jīcāū ūcū Dios caroa cū caroticūrīqūērē caátipeyocōāninucūū maami. Bairi tocānacāpua marī majūā roro marī caátīāninucūrījērē canetōncācōāparā marī āniña.

⁶Torecu, ni jīcāū ūcū Dios yaye caroa queti aperā na caquetibujurijere catūgonucūū cū caāmata, cūrē cabuerā cūārē nipetiri wāme cū cacūgorije mena cū juátinemoáto. Nubueri majā nipetiro na juátinemoáto caquetibujuri majārē na yaye na cacūgorije mena.

⁷Bairi apeyera, ni jīcāū ūcū Diore roro cū caīboyeti epepee maniña. Bairi mujāā cūā mujāā majū rupauerē ītoepeeticōāña. Atiere tūgoñañijate: Camasā jīcā wāme otere na caoteata, cabero cabotiro caricare jegarā otenucūñama. ⁸Torea bairo ni jīcāū ūcū cū rupau caborore bairo roriye caátījūgoricu, carori wāme cū caáticōāmata, caberopu cūārē caroriye

jūgori cayasipau majū tuacōāgumi. Baiŗua, apei ruame roque Espíritu Santo cū caborore baiŗo caroa wāme caáticōājūgoricu, cū caborore baiŗo jeto cū caáticōāninucūata, cabero yeri capetietie majūrē cacūgopau tuacōāgumi yua. ⁹Tore baiŗo cabaiŗo jūgori, marī ruame caroa macāājē átianajērē caátianijūtiētiparā marī āniŗa. Tore baiŗo jeto caroa macāājērē marī caáticōāninucūata, ti yūtea caetaro caroare marī cūgogarā. ¹⁰Bairi marī caátimasīrō cārō nipetiro camasārē caroaro na marī juátigarā. Tore baiŗo netōjānurō marī caátimasīpee niŗa marī yarā Dios mena catūgoñatutuanucūrā roquere.

Advertencias y saludos finales

¹¹Ĩĩnañjate mujāā cūā! Atie catusarijere capaca woarique mena yu majūŗua mujāā woatujou yu átiya, caroaro mujāā catūgousaparore baiŗo ĩ.

¹²To caāna, caĩtopairā, mujāārē butioro mujāā rupau macāājērē cayiserotiganucūrā* ruame na majūā caroaro tuagarā, tore baiŗo átirotigancucūñama. Na yarā, na quētiuparā, Jesucristo yucupāĩru cū cariarique quetire na caquetibujūata, “Roro popiye marī átirema,” ĩrā jeto, tore baiŗo mujāārē átirotiganucūñama. Na quētiuparā narē na caĩroapeere borā, tore baiŗo jeto átirotiganucūñama.

¹³Tore baiŗo caĩquetibujūrā, na rupau macāājērē cayisetarotiricarā caāna nimirācūā, nipetirije Moisés ānacū cū caroticūrīquērē átiyeoetinuucūñama. Baiŗo caáperā nimirācūā, mujāā ruamerē butioro mujāā rupau macāājērē mujāā yisetarotiganucūñama. Baiŗo mujāārē tutuaro mena mujāā rupauere na caátirotirique mena jūgori canetōnucāmasīrī majārē baiŗo

tūgoñanucūñama. Baiŗo rupaŗu cāmicutaje na caátirotirije cawapa manierē baiŗo caānimiatacūārē, tore baiŗo tūgoñanucūñama. ¹⁴Baiŗo na cabaimiatacūārē, yu ruame yu caátie mena canetōnucāmasī majūrē baiŗo yu ānitūgoñaētiŗa. “Jesucristo yucupāĩru cū cariarique queti roque caroa caānimajūrījē niŗa,” ĩrī butioro yu quetibujūnucūñā. Yu ruame Jesucristo yucupāĩru cū cariarique jūgori ati umurecōopure roro yu caátie canetōrīcū yu āniŗa. Bairi ati umurecōo macāāna na cabonetōnucūrījē cūārē yu átinemoētiŗa yua. Tere merē yu jānacōāwū. ¹⁵Bairi marī rupau macāātōrē cayisericu, o cayise ecoetacu marī caāmata cūārē, ñe ũnie wapa maniŗa. Dios cū caborore baiŗo cawāma yeri tūgoñarīquē mena marī cabuianemorīquē roque cariapea caānimajūrījē niŗa. ¹⁶Bairi mujāā nipetiro yu caátirotirijere catūgousarā caroaro yeri jōrō ānajēcusa. Marī Pacu Dios caroaro cū caĩnamaimasīrījē mena ānajēcusa. Tore baiŗo jeto ānajēcusa mujāā nipetiro cariapea Dios ya poa macāāna caāna, cū caborore baiŗo yua.

¹⁷Baiŗo atiere yu caquetibujūro bero, ato jūgoyere ni jīcā ũcū roro popiye yu cū bairique yeoeticōāto. Bairi merē yu cabairijere masīñama camasā. Roro popiye yu baiŗo joroque yu na caátaje jūgori capee majū yu rupaŗe yu cāmiĩ cutiya. Tere ĩnarī, camasā cariapea Jesucristo yaŗ, cū paabojari majōcu yu caānierē masīñama.

¹⁸Yu yarā, yu bairārē baiŗo caāna, Jesucristo marī Quētiupau caroa yeri cutajere mujāā cū jonemoáto, mujāā to Galicia yepa macāāna nipetirore. Baiŗo to baiáto.

Tocārōā niŗa atie queti yu cawoaturije.